Center of Plant Systems Biology and Biotechnology (CPSBB)
139 „Ruski" Blvd., Plovdiv 4000, Bulgaria
Tel.: +359 892 286912; e-mail: secretary@cpsbb.eu

Одобрил:

Председател на УС: Заличени данни, във вр. с чл. 5, пар. 1 от Регламент (ЕС) 2016/679

(доц. д-р Цанко Гечев)

С И С Т Е М А
ЗА ОСИГУРЯВАНЕ, ПОДДЪРЖАНЕ И РАЗВИВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБУЧЕНИЕТО НА ДОКТОРАНТИ И НА НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИЯ ПРОДУКТ В ЦРСББ (СОПРКО)

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Приемането на Системата за осигуряване, поддържане и развиване на качеството на научноизследователският продукт *е стратегическо решение на Управителния съвет на Център по растителна системна биология и биотехнология (ЦРСББ),* с което се регламентират:

a) органите и техните правомощия за реализиране на Системата;
b) индикаторите (в т.ч. критериите) за оценяване качеството на обучението на докторанти и научноизследователският продукт ;
c) стандартите за оценка на качеството;
d) процедурите за оценка на качеството;
e) правилата за функциониране на системата.

2. С приемането й *Центърът по растителна системна биология и биотехнология*:

a) гарантира постоянното подобряване качеството на обучението и образователния продукт, предлаган във всички образователни степени и всички форми на обучение, в съответствие със законовите разпоредби и изискванията на потребителите - студенти, докторанти, както и на работодателите и партньорите в условията на променящите се потребности на глобализиращия се национален и европейски пазар на труда;
b) осигурява прозрачност на дейността си и възможност за обективна оценка на качеството на обучението и образователния продукт, както за своите студенти и докторанти, така и за обществеността, партньорите и националните и международни институции;
c) изгражда система за контрол и оценка, която стимулира преподавателите и структурите към съзнателно, постоянно развитие и отговорност за качеството на обучението и образователния продукт;
d) създава, подържа и обработва база от обективни данни, които да служат за ефективното управление и постоянното повишаване на качеството на образователния продукт от оторизираните органи.

3. Качество на обучението и на образователния и научен продукт за научната общност в ЦРСББ означава:

a) съответствие между обявените мисия и образователни цели на Центъра.
b) непрекъснато развитие и стремеж да бъде най-добрият по отношение на мисията, целите, задачите и ценностите си;
c) баланс между чисто научното качество и пазарното качество. ЦРСББ предлага обучение, което съответства на съвременните постижения в науката и се признава от съответните научни и академични общности, но заедно с това предлага продукт, който е търсен на пазара, съответства на настоящите и бъдещите нужди на докторантите и работодателите. Балансът е между потребността на личността за собствено развитие и социално-икономическа реализация на нейните възможности и нуждите на обществото от образовани, отговорни и критични граждани, от професионалисти с определени знания, умения, компетенции.

4. Системата за осигуряване, поддържане и развиване на качеството на обучението на докторанти и на научноизследователския продукт има *два основни акцента:*
   a) ***вътрешноинституционална самооценка*** на състоянието и тенденциите във факторите за осигуряване, поддържане и развиване на качеството на обучението на докторанти и на резултатите от него;
   b) ***външна оценка*** на качеството на образователния продукт - оценка на потребителите - студенти и работодатели.

За реализиране на тази система УС на ЦРСББ реши да се изгради Система за осигуряване, поддържане и развиване качеството на обучението на докторанти и на научноизследователският продукт.

II. СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО

1. ОРГАНИ

1. За осъществяване на дейностите по самооценяване и оценяване на качеството на обучението на докторанти и на научния продукт се изгражда (формира) *Съвет по качеството*, който:
   a. изработва и предлага на Управителния съвет за приемане необходимите документи за функциониране на системата за качество;
   b. осъществява методическото ръководство;
   c. контролира и оценява дейността на постоянните комисии по качеството;
   d. предлага мерки за подобряване и развитие на Системата и образователния продукт.

2. Съветът по качеството се назначава със заповед на Директора, неговият състав е 3 членен.

2. ОТГОВОРНОСТИ

1. **Всеки изследовател** в ЦРСББ е лично отговорен за качеството на обучението по съответната учебна дисциплина в програмата, в която е включен. Това се постига чрез системата на самооценяване, атестиране и стимулиране на всеки, който допринася за високото качество.

2. **Съветите на звената** отговарят за качеството на предлаганите от тях учебни планове и научни програми по съответните специалности в професионалните направления, в които работят, като:

a) ***обсъждат*** предложението за всяка нова учебна програма, като ръководителят на програмата лично я представя и защитава пред съвета. Съветът трябва да се произнесе дали докторската програма отговаря както на академичните стандарти за съответната област на знанието, така и на вътрешни стандарти като форми за обучение и оценяване на ЦРСББ;

b) ***обсъждат*** предложенията за нови програми или актуализиране на съществуващите програми, като задължително изискват външни рецензии. Съветът се произнася както за съответствието на програмата на мисията и образователните цели на Центъра и на академичните и научни стандарти за съответната област, така и за методите на обучение;

c) ***организират*** наблюдение на дейността и ефекта от нея чрез самонаблюдение или взаимно посещение от страна на изследователите, чрез методи на качествен и количествен анализ, чрез формиране на изпитни комисии с участието на външни преподаватели.

d) ***провеждат*** семинари за обсъждане на методите на обучение, за обсъждане на добрата практика и нейното разпространение.

3. **Научен съвет:**

a) приема докладите, предварително разгледани и гласувани в научното звено;
b) приема необходимите документи за реализиране Системата за качество;
c) взема необходимите решения за развитие на качеството на обучение и образователния продукт.
d) Съветът по качеството се оглавява от Директора.

4. **Други звена,** които са въвлечени в събирането на данни за качеството на обучението в ЦРСББ, са:

a) отдел "Административен" предоставя данни за научния състав на ЦРСББ;
b) отдел „Административен" подържа щат за експерт „Развитие на научния състав и кариерно развитие", чрез него администрира и подпомага научната дейност и обучението на докторантите.
c) лаборатории;

3. ПРОЦЕСИ /фактори, които ще се наблюдават, самооценяват и оценяват/:

За осигуряване, поддържане и развиване на качеството на обучението и на образователния продукт се самооценяват и оценяват:

1. **Образователната дейност на докторанта**

a) Съответствието на структурата и съдържанието на индивидуалните планове с изискванията на НАОА.
b) Методите на преподаване и методите за оценка на постиженията на обучаваните.
c) Подготовката на квалификацията на изследователите и начина, по който те реализират статуса си на обучаващи.

2. Изследователската дейност

a) *Научноизследователската и консултантска* дейност на изследователите *и участието на докторантите* в разработването на научноизследователски и приложни проекти.

3. Управлението

a) *Организацията и управлението на* учебния процес на докторанта.
b) *Материалната среда* за осъществяване на обучението.

4. Резултати

a) *Придобитите професионални знания, умения и компетенции и реализацията на завършилите докторските програми на ЦРСББ*

4. ИНДИКАТОРИ И КРИТЕРИИ ЗА КАЧЕСТВО

1. Образователна дейност

- *За структурата и съдържанието на* индивидуалните планове:
  a) съответствие с обявена квалификационна характеристика;
  b) учебни дисциплини - общ брой;
  c) съотношение между задължителни, избираеми и факултативни учебни дисциплини;
  d) структура на задължителните учебни дисциплини: задължителни фундаментални /широкопрофилни/ - задължителни професионални;
  e) избираемост - колко избират от колко предложени учебни дисциплини;
  f) процент на обновяване на учебния план за атестирания период;
  g) съответствие между учебен план и учебни програми /процент на покритие на учебните дисциплини в учебните планове с учебни програми/;
  h) съотношение между теоретични знания и практически умения, предвидени в учебната програма;
  i) адекватност и актуалност на ползваната и посочената в учебната програма литература.
- *Методите* на преподаване и методите за оценка на постиженията на обучаваните:
  a. съотношение между лекции и активни методи;
  b. съотношение между аудиторна и извънаудиторна заетост;
  c. съотношение между изпити и текущи оценки;
  d. съотношение между писмени и устни изпити;
  e. процент на тестовото изпитване;
  f. форми на самостоятелна работа;
  g. методи за контрол върху изпълнението на заданията за самостоятелна работа;
  h. структура на оценката, как се формира от работата през семестъра, брой и относителна тежест на елементите за формиране на оценките или показани резултати на изпита.
- *За подготовката и квалификацията* на преподавателите:
  a) общ брой на преподавателите;

b) квалификационна структура - по научни звания, по научни степени, без научни степени;
c) придобити научни звания през атестирания период;
d) придобити научни степени през атестирания период;
e) съотношение между хабилитирани и нехабилитирани преподаватели;
f) съотношение между преподаватели с научна степен и преподаватели без научна степен;
g) брой докторанти;
h) съотношение между броя на защитилите докторанти през атестирания период и общия брой докторанти;
i) брой докторанти на един преподавател, изчислени на база преподаватели на пълен щат;
j) разпределение на преподавателите по групи: професори, доценти, нехабилитирани; щатни, на половин щат, хонорувани; по възрастови групи през 5 години;
k) мобилност на преподавателите - процент на преподавателите, посетили друг университет у нас и в чужбина за 1 година;
l) процент на преподавателите, участвали в международни програмни комитети и редколегии.

2. Изследователска дейност

1. *За научноизследователската дейност* на преподавателите, студентите и докторантите:
   a. общ брой на проектите, по които се работи;
   b. с участие на докторанти;
   c. с външен партньор.
2. **Публикации в т.ч.**
   a. монографии;
   b. учебници и учебни материали;
   c. студии и статии;
   d. доклади с IF или в SCOPUS и WoS.

в т.ч. на преподаватели

   a. на докторанти;
   b. с участие на докторанти;
   c. среден брой публикации за една година – на публикациите в чужбина.

3. Управление

1. *За организацията и управлението* на учебния процес:
   a. учебна документация: квалификационни характеристики, индивидуален план;
   b. протоколи;
   c. контрол върху заетостта на докторантите.
2. *За материалната страна на обучението*
   a. брой докторанти на едно лабораторно място;

b. общ брой на книгите и списанията в библиотеката;
c. процент на книгите и списанията, публикувани в последните 5 години;
d. процент на книгите и списанията на чужди езици в библиотеката.

Системата за осигуряване, поддържане и развиване на качеството на обучението на докторанти и научноизследователския продукт в ЦРСББ, включва самооценка на входа, процеса на обучение и изхода.

ИНДИКАТОРИ ЗА ВХОДА:

a) Брой кандидат- докторанти за едно място /за всяка програма/;
b) среден успех от приемните изпити /за всяка програма/;
c) най-нисък бал, постигнат при класирането /за всяка програма/.

ИНДИКАТОРИ ЗА ПРОЦЕСА НА ОБУЧЕНИЕ:

a) процент посещаемост на упражнения и семинари;
b) процент удовлетвореност от съдържанието на учебния процес;
c) процент удовлетвореност от организацията на учебния процес;
d) процент удовлетвореност от условията за работа.

ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗХОДА:

a) среден успех от изпитите през целия период на обучение /по програми/;
b) процент отпадащи докторанти;
c) процент отчислени с право на защита докторанти
d) процент на работещите докторанти на ЦРСББ по завършената специалност;
e) резултати от стандартизирани тестове при завършване – измерване на придобити компетенции;
f) мнения и оценки на работодатели за дипломираните докторанти в ЦРСББ /силни и слаби страни/.

ПРОЦЕДУРИ ЗА САМООЦЕНКА:

Самооценката и оценката на качеството на обучението на докторанти и научноизследователския продукт изисква преглед на начина, по който се осъществява:

1. **Образователната дейност**

a) организацията за разработване на учебната документация;
b) съответствието между мисията и образователните цели на Центъра;
c) обновяването на учебната документация с отчитане на мненията на докторантите и работодателите;
d) период за самооценяване и оценяване на 2 г.

Механизми:

a) рецензиране с един вътрешен рецензент и един външен рецензент /с карта за експертна оценка/;
b) методите на преподаване и методите на проверка на постиженията на докторантите;
c) подготовката и квалификацията на преподавателите;

d) професионалните, педагогическите и комуникативните компетенции на преподавателите.

Период на оценяване: в края на обучението по всяка учебна дисциплина.

Механизъм на оценяване: проучване на докторантските мнения, резултати от атестации.

2. Изследователската дейност

a) организация на изследователската дейност в ЦРСББ;
b) осигуряване участието на изследователи в проекти;
c) организация, провеждане и участие в научни форуми;
d) публикации на изследователите;
e) включване на докторанти в изследователски проекти;
f) включване /участие/ на докторанти в научни публикации;
g) използване на резултатите от научните изследвания в процеса на обучение;
h) консултантска дейност /научноприложна дейност/.

Период на самооценяване и оценяване: на всеки 2 години.

Механизъм:

a. анализ и оценка на научните постижения;
b. резултати от проучване на докторантските мнения.

3. Управление

a) функциониране на структурата на Центъра;
b) координацията на действията между различните звена на ЦРСББ;
c) осигуряване на мобилност на преподавателите;
d) осигуряване на приемственост на преподавателския състав;
e) осигуряване на организацията на учебните занятия и изпитите;
f) осигуряване на условия за провеждане на обучението /материална база, информационна база/;
g) разширяване на сътрудничеството с висши училища и други организации от страната и в чужбина.

Период на самооценяване и оценяване: на всеки 2 години.

Механизми:

a) анализ и оценка на състоянието и проблемите;
b) резултати от проучвания на студентски мнения;
c) оценка на външна среда.

4. Резултати:

a) придобити професионални знания, умения и компетенции /реализация на завършилите докторанти/.
b) професионална реализация;
c) социална реализация.

Стандарти:

- Стандартите за качество на обучението на докторанти и научноизследователският продукт на ЦРСББ се задават на:

a) равнището на квалификационните характеристики – знания, умения, компетенции за всяка образователна програма;
b) равнището на учебните програми за всяка включена в учебния план учебна дисциплина.

Инструментариум:

- Данни, необходими за самооценка и оценка на качеството на обучението и на образователния продукт, се регистрират с помощта на:
  a) карта за експертна оценка на документацията на докторанта;
  b) анкети за оценка на обучението по учебните дисциплини;
  c) ежегодни анкети за оценка на цялостната организация и управление на учебния процес;
  d) анализи и оценки на научноизследователската дейност и публикационната активност.

III. ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. Настоящата система за Система за осигуряване, поддържане и развиване на качеството на обучението на докторанти и на научноизследователския продукт е приета на заседание на УС, протокол № 3/01.10.2020 г. и влиза в сила от датата на приемането й.